

Aan de leden van de gemeenteraad.

Raadsinformatiebrief 134

Helmond, 9 oktober 2019

Zaaknummer: 50098869

Onderwerp: Aanpak Kansrijke Start

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 30 oktober 2018 heeft u de motie Kansrijke Start aangenomen. De motie verzoekt het college om een plan van aanpak 'kansrijke start' voor te leggen aan de gemeenteraad en daarbij aan te geven hoeveel middelen gemeente Helmond hiervoor ontvangt en hoe deze ingezet gaan worden. Middels deze brief informeren wij u over de uitvoering van de aangenomen motie.

Het actieprogramma Kansrijke Start

Ieder kind verdient een gezonde geboorte en veilige en kansrijke omgeving om op te groeien. De ontwikkeling van een kind in de eerste 1000 dagen is cruciaal voor zowel een gezonde groei als de ontplooiing en kansen op latere leeftijd. De meeste kinderen in Nederland groeien veilig en gezond op. Toch heeft ongeveer 16% van de kinderen in Nederland een 'valse' start door vroeggeboorte, een te laag geboortegewicht of een combinatie van beide. Door deze valse start krijgen kinderen later vaker te maken met groei- en (psychische) ontwikkelingsproblemen, diabetes type 2, hart- en vaatziekten, overgewicht en komen deze kinderen vaker in aanraking met jeugdhulp. Om meer kinderen een kansrijke start te bieden, lanceerde het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport het actieprogramma Kansrijke Start. Op uitnodiging van minister de Jonge heeft gemeente Helmond zich aangemeld voor deelname aan het stimuleringsprogramma Kansrijke Start.

Perinatale kerncijfers in Helmond

Helmond scoort hoog op alle perinatale kerncijfers: vroeggeboorte en/of laag geboortegewicht, perinatale sterfte en begeleiding van zwangere vrouwen. Deze cijfers zeggen iets over de gezondheid rond de geboorte van een kind en geven een indicatie voor een kansrijke start.

- *Vroeggeboorte en/of laag geboortegewicht:* per 1000 geboortes worden er in Helmond 177 kinderen te vroeg geboren en/of met een laag geboortegewicht. Landelijk ligt het gemiddelde op 160 per 1000 geboortes.
- *Perinatale sterfte:* ook op sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur scoort Helmond hoger dan het gemiddelde in Brabant: 5,6 t.o.v. 4,0 (per 1000 geboortes). Het gemiddelde cijfer ligt landelijk op 4,4.
- *Begeleiding zwangere vrouwen:* In Helmond is 69,8% van de zwangere vrouwen onder begeleiding (bij de verloskundige) voor de 10 weken zwangerschap. Dit cijfer betekent dat 30,2% van de vrouwen in Helmond pas na de 10 weken in zorg komt. Dit is lager dan het Brabantse gemiddelde van 70,9% en het landelijk gemiddelde van 71,3%.

Deze cijfers zijn aanleiding om steviger in te zetten op het bieden van een kansrijke start aan alle kinderen in Helmond.

Doelstelling

De doelstelling van Kansrijke Start is alle kinderen in Helmond een gezonde en kansrijke start te geven. Hiermee willen we voorkomen dat de kinderen (al dan niet op latere leeftijd) gezondheidsproblemen krijgen

en dat er minder kinderen in de jeugdhulp terecht komen. Uitgangspunt is dat er gelijke kansen moeten worden gecreëerd voor de geboorte van een kind. Dat is namelijk het startpunt voor het terugdringen van gezondheidsverschillen.

De aanpak Kansrijke Start organiseert zich in drie actielijnen rondom de eerste 1000 dagen van een kind.

1. *Voor de zwangerschap:* de eerste 1000 dagen van de ontwikkeling van een kind beginnen al voor de zwangerschap. In deze actielijn wordt getracht ongeplande en onbedoelde zwangerschappen in kwetsbare gezinnen te voorkomen en aanstaande kwetsbare ouders voor te bereiden op het ouderschap. Ten aanzien hiervan richten we ons op de implementatie van Nu Niet Zwanger om dergelijke zwangerschappen te voorkomen.
2. *Tijdens de zwangerschap:* de ontwikkeling van een kind in de buik van de moeder bepaalt de start die het kind krijgt na de geboorte. Met deze actielijn willen we medische en sociale problemen bij (aanstaande) kwetsbare ouders beter signaleren en hen eerder de juiste hulp aanbieden.
3. *Na de zwangerschap:* hiermee willen we kwetsbare ouders toerusten voor het ouderschap en de opvoeding, waardoor ook minder baby's en jonge kinderen onder toezicht of uit huis worden geplaatst.

Lokale coalitie

Onderdeel van de aanpak Kansrijke Start is het inrichten van een lokale coalitie. Deze lokale coalitie bestaat uit de keten van (zorg)verleners rondom om de eerste 1000 dagen van een kind, vanuit zowel het medische als sociale domein. Hierbij sluiten we aan op bestaande samenwerkingsverbanden in de stad, zoals de Integrale geboortezorg. Goede samenwerkingsafspraken tussen het medische en sociale domein zijn van belang voor een succesvolle aanpak Kansrijke Start. Door het vormen van een lokale coalitie kunnen we kwetsbare gezinnen makkelijker bereiken en beter begeleiden. De lokale coalitie stelt gezamenlijk doelen op waar ze de komende jaren de schouders onder willen zetten om alle kinderen een kansrijke start te geven.

Passend preventief aanbod

In Helmond worden al diverse interventies ingezet voor (aanstaande) kwetsbare ouders die extra ondersteuning kunnen gebruiken. Veel van deze interventies zijn gericht op aanstaande ouders of nieuwe ouders. Denk hierbij aan interventies als VoorZorg en Stevig Ouderschap. In de aanpak Kansrijke Start gaan we na of de juiste interventies op de juiste momenten worden ingezet. Daarbij is het voor alle partners in de stad van belang te weten welk aanbod er aanwezig is. Een daarop aansluitend resultaat is meer samenhang en aansluiting creëren met andere relevante beleidsterreinen. Hiermee willen we een passend preventief aanbod realiseren voor alle (kwetsbare) ouders in Helmond: voor, tijdens en na zwangerschap.

Financiën

U heeft ook gevraagd u te informeren over de middelen die naar de gemeente komen vanuit het actieprogramma Kansrijke Start. Voor GIDS-gemeenten die een lokale coalitie willen vormen, worden vanuit het actieprogramma Kansrijke start via een decentralisatie-uitkering middelen beschikbaar gesteld. Omdat Helmond GIDS-gemeente is hebben we ons kunnen aanmelden voor deze impuls, via de meicirculaire zijn de middelen hiervoor beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn bedoeld voor het inrichten van een lokale coalitie. Helmond ontvangt € 23.496 per jaar, voor de jaren 2019, 2020 en 2021 voor de inrichting van een lokale coalitie.

Vervolg

Momenteel wordt gewerkt aan het inrichten van de lokale coalitie. De partners van deze coalitie gaan gezamenlijk bepalen waar we de komende jaren concreet op gaan inzetten. Onderdeel daarvan is goede samenwerkingsafspraken maken met alle ketenpartners rondom de geboorte van een kind. Daarnaast oriënteren we ons op de implementatie van Nu Niet Zwanger in Helmond. Wij zullen u jaarlijks informeren over de stand van zaken van Kansrijke Start.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Helmond

mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel
de burgemeester

mr. drs. A.P.M. ter Voert
de secretaris